

knjige Lagunine

VREME
i Laguna
preporučuju

Trileri

Špijunska posla

Izbor aktuelnih trilera iz „Lagunine“ ponude čiji su junaci agenti ili žrtve tajnih službi

Kadran iz filma Dete 44

Zahvaljujući romanima Džona le Kareja, Ijana Fleminga, Roberta Ladlama, Frederika Forsajta i drugih, špijunski triler je postao jedan od najpopularnijih književnih žanrova. Nakon slučaja Edvarda Snoudena i aktuelnog obnavljanja hladnoratovskog konteksta, ponovo je poraslo interesovanje za „sive koridore moći“, što je posledično izazvalo i novi talas špijunskih romana čiji su junaci agenti ili žrtve firmi poput CIA, KGB, MI6, BND i drugih. Evo nekih od aktuelnih trilera koji govore o špijunsko-političkim pozadinama događaja, tehnologijama i smislu delovanja obaveštajnih službi, kao i o sudbini onih koji se usude da se pobune protiv nepravde i sistema.

Aktuelni bioskopski hit film *Dete 44* Danijela Espinoze s Tomom Hardijem, Gerijem Oldmanom i Numi Rapas u glavnim ulogama, predstavlja ekranizaciju istoimenog romana Toma Roba Smita, uzbudljivog špijunskog hladnoratovskog trilera ovenčanog nagradom „Ijan Fleming“. Radnja romana smeštena je u Sovjetski Savez 1952. godine, a njegov junak je oficir Državne bezbednosti SSSR-a i ratni heroj Lav Demidov. Kada dobije naređenje da sprovede istragu o svojoj ženi Raisi, on počinje da sumnja u proklamovane komunističke ideale, odbija naređenje, biva izbačen iz službe i proteran u provinciju. U obrtu koji sledi on istražuje seriju misterioznih smrti dečaka i biva uvučen u mračno klupko zavere. *Dete 44* je prvi deo trilogije o Lavu Demidovu koju čine još naslovi *Agent 6* i *Tajni dogovor*.

Triler *Izdaja*, koji je na temelju sopstvenog iskustva i znanja o špijunaži, kontrašpijunaži i sajber-ratovanju napisao Džejson

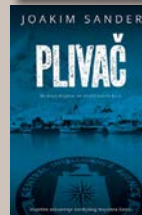
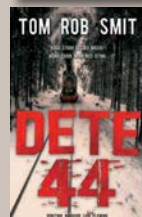
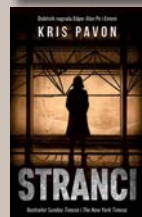
Metjuz, penzionisani agent CIA, vodi nas u Putinovu Rusiju. Rуска obaveštajka Dominika Jegorova bori se da opstane u postsovjetskoj obaveštajnoj birokratiji. Pošto su joj, suprotno njenoj želji, naredili da postane „lastavica“, tj. obučena zavodnica, ona pohađa tajnu školu gde je uče veštini zavodjenja i seksualnim tehnikama, a onda joj daju zadatak da nadzire mladog agenta CIA koji je i agent veze s najvažnijom ruskom kriticom koju američka agencija ima.

Roman *Razdaljine* Helen Giltrou govori o ženi iz visokog londonskog društva koja se bavila preprodajom informacija i stvaranjem novih identiteta za ljude čiju prošlost je trebalo izbrisati, a sada bezuspešno pokušava da sve to ostavi iza sebe i započne novi život. Poslednji posao koji treba da obavi jeste da ubaci plaćenika u novi eksperimentalni zatvor i iz njega izvede nekoga ko prema evidenciji i nije tamo, što je nemoguća misija i po svemu sudeći nameštaljka.

Nagrađivani roman *Stranci* Krisa Pavona počinje na plućnicima Luksemburga. Kejt Mur je petnaest godina bila agentkinja CIA, a sada provodi dane čuvajući decu, švrllajući po Parizu ili skijajući na Alpima. Nakon što njen muž, zaposlen u jednoj luksemburškoj banci, počne čudno da se ponaša, a u njen život uđe jedan sumnjivi američki par, prošlost dolazi po svoje i preta da joj uništi porodicu, brak i život.

Autor trilera *Plivač* je Šveđanin Joakim Sander, koji je najpre godinama radio u briselskoj administraciji a onda napisao roman o savremenom svetu, međunarodnoj politici, špijunaži, ratovima, privatnim i državnim vojskama i interesima. Radnja *Plivača* počinje 1980. u Damasku, kada je jedan američki špijun primoran da ostavi svoje tek rođeno dete. Tridesetak godina kasnije, Klara Valden, asistentkinja jednog evropskog parlamentarca u Briselu, sreće bivšeg dečka Mahmuda Šamoša, koji je radeći na disertaciji o američkim i britanskim privatnim vojskama pronašao neke strogo poverljive informacije. Da bi sprečila objavljivanje kompromitujućih činjenica, CIA Klaru i Mahmuda proglašava teroristima i kreće u poteru za njima. Za to vreme jedan stari američki špijun u Virdžiniji saznaje da je Klara njegova kćerka i da jedino on može da je spase.

Tu su i *Sibir* Vladimira Kecmanovića, *Oficir i špijun* Roberta Herisa, *Američka misija* Metjua Palmera, trilogija *Švajcarski gambit* Aleksandra Radovića i Iva Bonea i drugi.

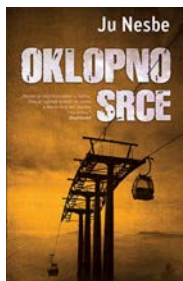

Triler

JU NESBE:

Oklopno srce

Prevod: JELENA LOMA

iznutra, ali je sigurna u zaključak da je počinilac isti. Stoga traži pomoć od Harija Hulea, jedinog norveškog policajca koji je uspeva da izađe na kraj sa serijskim ubicama. Ali Hule je daleko. Posle slučaja „Sneško“ i raskida sa Rahelom sklonio se u Hongkong gde puši opijum, beži od utvara iz nekadašnjih života i gubi novac kladeći se na konje. Njegova mlada koleginica iz Osla Kaja Sulnes odlazi po njega, spasava ga od dugova mafiji i saopštava mu da se mora vratiti u Oslo ne samo zbog ubistava, već i zato što mu je otac na smrti. Hari se nevoljno priključuje istrazi. Misteriozno oružje kojim su žrtve ubijene vodi ga u „srce tame“, u belgijski Kongo, a saznanja o žrtvama u jedan planinski dom na snežnim visoravnima u Norveškoj. U međuvremenu, broj žrtava raste i istraga odvlači Harija sa jednog kraja sveta na drugi, iz sećanja na Rahelu u Kajino naručje, dok se čini da neko iz senke vuče konce u režiranoj igri.

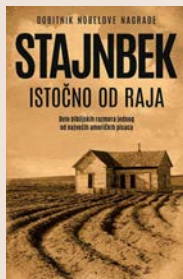
Iz knjige u knjigu, iz krimića u krimić, norveški pisac Ju Nesbe potvrđuje status jednog od najzanimljivijih savremenih evropskih pripovedača. *Oklopno srce* je još jedan roman o slučajevima inspektora Harija Hulea, „Priljavog Harija s dalekog Severa“. Naslov romana odnosi se na stanje čoveka zakopanog u snegu koji ne može da pomera pluća od strašnog pritiska na grudni koš, i u takvom stanju „oklopnog srca“ može da ostane živ samo četiri minuta. Početkom zime misteriozni ubica otima dve devojke u Oslu, drogira ih i ubija na isti svirep način – pomoću metalne kugle koja se u ustima žrtve raširi i pusti igle tako da se žrtve udave u sopstvenoj krvi. Policija ne uspeva da identifikuje to oružje, zbunjena ubodnim ranama u ustima žrtava jer su nanete

Klasika

DŽON STAJNBEK:

Istočno od raja

Prevod: VELJKO NIKITVIĆ

i najsuvljem delu doline. Porodica Tresk, pak, poseduje najbolji deo zemlje. Treskove čine bogati i religiozni Adam i njegova dvojica sinova, blizanci Kejleb i Aron. Kejleb je divlji i konfliktni, a Aron, očevo miljenik, krotak i poslušni. Sinovi veruju da im je majka Ketu umrla na porođaju, sve dok ne saznaju da je po porođaju pobjegla od Adama, da je živa i da je vlasnica bordela u obližnjem gradiću Salinasu. Koristeći biblijske paralele i bacajući na drevne teme pogled savremenog čoveka, Stajnbek je u ovom romanu, koji se smatra klasičnim delom svetske književnosti, ponovo otvorio neka od temeljnih pitanja ljudske egzistencije – pitanje identiteta, strasti, ljubavi, ljubomore, lojalnosti i pobune, odnosa prema zemlji, novcu, porodici, zajednici, dobru i zlu. Po Stajnbekovom romanu Elija Kazan je 1955. snimio istoimenu film koji je Džejmsa Dina u ulozi buntovnog i zatvorenog Kejleba Treska učinio ikoničnom ličnošću popularne kulture XX veka.

Borhes, Andrić i mnogi drugi veliki pisci skretali su pažnju na činjenicu da se u temeljima književnosti nalazi svega nekoliko osnovnih legendi koje pisci hiljadama godina prepričavaju u različitim oblicima prilagođavajući ih svom vremenu. Jedna od njih je i biblijska priča o Kainu i Avelju i njihovim roditeljima, a jednu od najzbudljivijih dvadesetovekovnih obrada ove priče dao je u romanu *Istočno od raja* američki nobelovac Džon Stajnbek. Radnja romana odigrava se u prve dve decenije XX veka u dolini Stajnbekovog detinjstva, dolini reke Salinas u Severnoj Kaliforniji. Fokus priče je na dve lokalne porodice. Porodicu Hemilton čine irski doseljenici Semjuel i Liza i njihovo devetoro dece, a njihov ranč se nalazi na najoprijem

Svetska književnost

GINTER GRAS:

Mačka i miš

Prevod: VERA KOLAKOVIĆ

ronjenja, Malke ulaže ogromne napore da izvede niz neverovatnih podviga koji će čak dovesti do toga da postane nacionalni heroj. Ali cena koju će ovaj izuzetni pojedinac platiti sistemu zbog svojih vrlina biće previsoka. Virtuožno napisana, novela *Mačka i miš* puna je duhovitih epizoda, ali se u njenoj pozadini krije potresna priča o naporu da se sačuva ljudsko dostojanstvo u strahotama totalnog rata i politike koja je do njega dovela. „Ja uvek koristim množinu – istine. Uvek postoji više istina“, rekao je Gras novembra 2014. za nedeljnik „Vreme“ u jednom od svojih poslednjih intervjua. „Književnost, pored ostalog, podstiče jednu drugačiju, dopunjujuću istinu, u odnosu na realnu istinu. Suprotno od zvanične istorije koju uvek pišu pobednici, književnost je u stanju da zapazi istinu poraženih, koji nemaju moć da predstave svoje viđenje stvarnosti. To važi kako na političkom tako i na socijalnom planu...“

Posle *Limenog doboša* i *Psećih godina*, „Laguna“ je objavila i treći deo slavne „Gdanjske trilogije“ Gintera Grasa, knjigu *Mačka i miš* kojom se zaokružuje najzbudljivija i najnemilosrdnija literarna hronika odrastanja i života u Hitlerovoj Nemačkoj. Junak *Mačke i miša* je tinejdžer po imenu Joakim Malke koga je priroda obdарила ogromnom adamovom jabučicom. Kada se jednoga dana crna mačka prikrađe i skoči na njegovu izbočinu na vratu veliku poput miša, ovaj incident će odrediti dalju Malkeovu sudbinu. Izopšten, ne samo zbog svoje telesne mane nego i zbog svoje genijalnosti, prerane zrelosti, istančanog osećaja za etiku, inteligencije, osetljivosti i natprirodne sposobnosti dugog

Fantastika

SAMANTA ŠENON: **Sezona kostiju**

Prevod: ELI GILIĆ

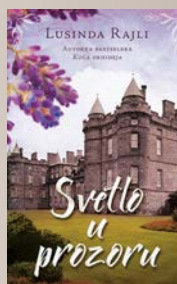
Prvenac mlade britanske spisateljice Samante Šenon (1991), nove zvezde svetske fantastike. „Roman koji je obuhvatio i temu političke tiranije o kakvoj je pisao Džordž Orvel i pastoralnu mitiku ikonografiju Tolkina“, napisali su kritičari o ovoj inteligentnoj, originalnoj i mračnoj distopijskoj priči. „Kroz ovaj distopijski univerzum čuje se odjek fantastike koju stvara Margaret Atvud i jezičke razigranosti kakvu je u *Paklenoj pomorandži* stvorio Entoni Bardžis.“ Radnja romana smeštena je u 2059. godinu. Nekoliko svetskih prestonica je pod kontrolom snaga bezbednosti koje se nazivaju Scion i koje su uspostavile totalitarni poredak u kome nema mesta ni za kakvu „paranormalnost“. Devetnaestogodišnja Pejdz Mahoni je „vidovnjakinja“, „mentalni haker“ sa sposobnošću ulaska u ljudske umove, što se na tržištu informacija u londonskom podzemlju veoma ceni, tim pre što su osobe poput nje na meti vlasti. Međutim, kada Pejdz uhapse ona shvata da je sve što je znala o svetu bazirano na lažima i da je poredak u kom je dotad živela okrutniji nego što je mogla da zamisli. Odvode je u zatvor za vidovnjake u Oksfordu kojim vlada moćna rasa refaita. Oni ljude poput nje vrbuju kao vojnike za svoju vojsku. Pejdz je dodeljena refaitu Vardenu koji je zadužen za njenu obuku; on je njen gospodar i njen prirodni neprijatelj. Ako Pejdz želi da se domogne slobode, moraće da nauči nešto o njegovom umu i motivima.

Ljubavni

LUSINDA RAJLI **Svetlo u prozoru**

Prevod:

BRANISLAVA RADEVIĆ-STOJILJKOVIĆ

Lusinda Rajli, jedna od najpopularnijih autorki istorijsko-ljubavnih romana, ovdašnjoj publici poznata je po bestselerima *Kuća orhideja*, *Devojčica na litici* i *Ponoćna ruža*, a sada je „Laguna“ objavila i njen četvrti roman naslovljen *Svetlo u prozoru*. Njegova radnja se odvija u Parizu, Provansi, Londonu i Jorkširu i na dva vremenska plana – devedesetih godina XX veka i tokom Drugog svetskog rata. Junakinja romana je Emili de la Martinijer, francuska aristokratkinja koja se oduvek opirala porodičnim i klasnim konvencijama. Nakon smrti svoje glamurozne i rezervisane majke ostala je sama, ali je nasledila jedan zamak na jugu Francuske. U njemu otkriva skrivenu odaju s porodičnim tajnama i pronalazi tragove zaboravljene prošlosti koji je vode u doba Drugog svetskog rata. Ispostavlja se da su njeni preci bili povezani s Francuskim pokretom otpora i da je tragična ljubav jedne mlade obaveštajke, koja je iz Londona došla u okupirani Pariz, promenila kurs porodične istorije i umnogome odredila i njenu sudbinu. *Svetlo u prozoru* donosi još jednu priču o ljubavi, ratu i oproštaju.

Horor

DEN SIMONS **Leto noći**

Prevod: ALEKSANDAR MILAJIĆ

Den Simons (1948) jedan je od najcenjenijih žanrovskih pisaca današnjice, majstor fantastike i horora, autor *Hiperiona*, *Iliona*, *Strvinarske utehe*, *Druda*, *Terora*, *Pesme boginje Kali*, *Crnih brda* i drugih ostvarenja koja danas imaju kulturni status. Simonsov roman *Leto noći* pripada njegovom ciklusu horora kojim ispituje granice ljudskog straha. Godina je 1960, mesto radnje: gradić Elm Hejven, Illinois. Neko ili nešto uhodi mlade ljude. Noćima oni slušaju čudne i zlokobne zvukove, šapate, šuškanja. Za jednog dečaka sve počinje neobičnim, zastrašujućim glasom preko radija, za drugog neobjašnjivim naletom hladnog vazduha usred leta, za trećeg iznenadnim strahom od mraka. Viđaju i neobjašnjive prizore – razapljene rupe u crvenoj zemlji, bizarni leš majmuna, vojnika iz Prvog svetskog rata bez lica koji se noću pojavljuje na prozoru. Kada se odavno zaboravljeno školsko zvono oglasi usred najveće letnje tmine, grupa dečaka zna da ono označava kraj vremena nevinosti i početak vladavine straha. „Ako *Leto noći* nije najbolji horor roman, onda je svakako jedan od tri najbolja“, rekao je Stiven King. „Sjajna i zastrašujuća priča o pet dečaka koji se suočavaju sa jezivom i tajanstvenom pojavom tokom jednog leta. Ovo je jedna od onih retkih knjiga koje se moraju pročitati.“

Esejistika

BLAGOJE GRAHOVAC: **Glasovi iz gluve sobe**

Blagoje Grahovac (Nevesinje, 1949) je general avijacije u penziji, kolumnista podgoričkog dnevnika *Vijesti* i analitičar geopolitičkih i društvenopolitičkih procesa u regionu. Bio je oficir JNA i Vojske SR Jugoslavije u kojoj je od 1998 do 9. aprila 1999. bio pomoćnik načelnika Generalštaba za RV i PVO. Penzionisan je protiv svoje volje 1999. godine u činu general-potpukovnika avijacije. Nakon prestanka aktivne vojne službe vršio je dužnosti savetnika predsednika Republike Crne Gore Mila Đukanovića, savetnika predsednika Državne zajednice Srbije i Crne Gore Svetozara Marovića i savetnika predsednika Skupštine Crne Gore Ranka Krivokapića. U ovoj knjizi dao je svoje viđenje istorijskih događaja iz devedesetih godina prošlog veka i kasnije, čiji je svedok i učesnik bio. Pisac Vidosav Stevanović o ovoj knjizi je napisao: „U želji da kroz svoj generalski durbin preispita događaje koje su pristrasni hroničari i ostrašćeni učesnici nedavnih ratova do danas iskrivljavali i iznosili svako po svojoj meri, general Grahovac u ovom svedočanstvu pruža čitaocu objektivniji pogled na događaje i istovremeno uživanje kao u kakvom ratnom trileru... Polemički oštra i čitka, ova knjiga čitaoca vuče napred kao napet kriminalistički roman u kojem smo i sami voljno ili nevoljno učestvovali i čije posledice i danas osećamo.“

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec